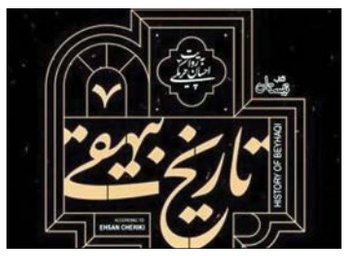
تاریخ بیهقی صوتی شد

کتاب صوتی تاریخ بیهقی به روایت احسان چریکی از سوی انتشارات نیستان منتشر شد. تاریخ بیهقی مهم‌ترین منبع تاریخی در مورد دوران غزنوی است. ابوالفضل بیهقی ۱۹ سال پس از اتمام کتاب خود زنده ماند و در این دوران هرگاه اطلاعات تازه‌ای کسب می‌کرد، آن را به کتاب می‌افزود. گفته می‌شود حجم نسخه ابتدایی کتاب پیش از معدوم شدنش، حدودا ۳۰ جلد بوده و چیزی که اکنون ما در دست داریم، تنها از جلد پنجم تا جلد دهم آن است. ابوالفضل بیهقی قدرت استنباطی ژرف و شناختی چند لایه از جامعه دوران خود داشته و همین باعث شده‌است بتواند اتفاقاتی را که روایت می‌کند، به شیوه‌ای منحصربه‌فرد تحلیل و بررسی کند. این کتاب علاوه بر تاریخ غزنویان، قسمت‌هایی درباره صفاریان، سامانیان و دوره پیش از برآمدن و پادشاهی محمود غزنوی دارد. نسخه اصلی کتاب حدود ۳۰ جلد بوده و از این کتاب امروزه تنها شش مجلد بر جای مانده‌است. این اثر یکی از متون مهم در معرفی تاریخ ادبیات ایران و نیز تاریخ زبان فارسی و نیز از متون مهم و تاثیرگذار در زمینه روایت از سبک ادبی و بیانی زبان فارسی است. انتشارات نیستان متن منثور باقی مانده از تاریخ بیهقی را با صدای احسان چریکی تولید کرده‌است. لوح فشرده کتاب گویای «تاریخ بیهقی» حدود ۳۴ ساعت خوانش این متن باشکوه فارسی، با قیمت ۹۴ هزار تومان در دسترس مخاطبان قرار گرفته‌است.

جام جم
فرهنگ
CULTURE
۹
یکشنبه ۳۰ مهر ۱۴۰۲ شماره ۶۶۱۲

فرهنگی مقاومت بررسی شد

فرهنگی از هنرمندان

یک‌شبه رخ داده، خیر. سال‌ها آنها کار فرهنگی کردند. چطور به‌طور سنتی یک کشور عربی حضور آنها را می‌تواند بپذیرد. این دولت‌ها کار کردند، نقشه راه و افق فرهنگی داشتند. حالا بگذریم که با این جنایت، اسرائیل حضورش در منطقه سست شده اما ساده‌اندیشی است اگر فکر کنیم تمام شده است. آنها دست از سر منطقه برنمی‌دارند. حالا ما چکار کردیم، خوب بنیه نظامی ما قوی است و دست‌مریزاد دارد و به قول فرمایش مقام معظم رهبری، به جهت این همه اعتلا باید پیشانی و بازوی این نیروها را ببوسیم اما در جبهه فرهنگی ما کاملا ضعیف عمل کردیم. بلند کردن صدا به معنای رساندن معنا به مخاطب است. اگر همه روزها فریاد بزنیم بر سر اسرائیل به اندازه یک کار هنری غیرمستقیم اما نمی‌تواند در افکارعمومی تاثیرگذار باشد. چرا بسیاری از جوان‌های عزیز و معصوم ما باورشان شود که دفاع از غزه و لبنان یعنی مخالفت با منافع ایران. این دروغ بزرگ چرا بین عده‌ای جا افتاده است. شاید مسئولان بگویند آنها مهم نیستند، جوان‌های مملکت با هر گرایشی مهم هستند، چون در این مملکت زندگی می‌کنند، درس می‌خوانند، کار می‌کنند، بین دوستان‌شان اثرگذار هستند. الان نظرات جوانان تحصیلکرده یک مرجع فکری است. ما آنها را نتوانستیم قانع کنیم و یک معرفت عمیق درخصوص آرمان فلسطین ایجاد کنیم و این با کارهای نمایشی و تبلیغاتی انجام‌شدنی نیست. ما باید همان‌طور که اروپایی‌ها و صهیونیست‌ها از ابزار هنر در حوزه‌های مختلف به‌ویژه در موسیقی، سینما و حتی در ادبیات کودک، در تصویرگری، نشریات، هنرهای بصری که ملکه ذهن می‌شوند بیشترین استفاده را از هنرمندان کردند. اینها هنر را به خدمت خودشان گرفتند اما ما در مقابل خیل مخاطبان اصلی که داوطلب کمک به این جبهه فرهنگی هستند جز به حاشیه بردن آنها چه کردیم.

علا: اشعار شعرای انقلابی در کجای جهان منتشر شده؟ باور کنید یک بی‌معنایی و یک بی‌انگیزی وجود دارد چون این کار نقشه راه و شبکه‌سازی می‌خواهد

او با اشاره به این‌که برخی فکر می‌کنند چون ما شعر مقاومت می‌گوییم و دو روزی در رسانه‌ها منتشر می‌شود دست‌های بازی برای این امر داریم، گفت: باور کنید این‌گونه نیست. مسئولان فرهنگی مملکت کوچک‌ترین اعتنایی به نظرات ما ندارند و به طرح و پیشنهادهای ما اصلا توجهی ندارند. این مدیریت فرهنگی که با تغییر هر دولتی متاسفانه همه چیزش، از ریشه عوض می‌شود و رفته‌رفته تبدیل به یک دوره‌های موقت و بخشنامه‌ای می‌شود و شامل یک محدوده مشخصی از نیروهایی که به جناحی وابسته هستند. این مدیریت در فرهنگ جواب نمی‌دهد. ما در فرهنگ باید یک نگاه واقع‌بینانه از واقعیت جامعه داشته باشیم. جامعه ایران یک جامعه متکثر است. این واقعیت را باید مسئولان فرهنگی بپذیرند. اگر گروه‌هایی از مردم همسو با آنچه ما می‌گوییم نیستند به معنای تهدید نیست، این یک فرصت است، برای این‌که با تاکید بر نقاط اشتراک و تبیین واقعیت‌ها با زبان هنر آنها را جذب خودمان کنیم. امروز کارکردن در عرصه هنر متعهد، ادبیات هنر اسلامی، دفاع از آرمان‌ها، دفاع از اسلام و... مثل راه‌رفتن روی میدان مین می‌ماند، چون به طرز ناجوانمردانه‌ای در رسانه‌های عدیده‌ای که در اختیار دشمنان نظام است شاعران و نویسندگان و سایر هنرمندان انقلابی و متعهد را ترور شخصیت می‌کنند و در عین آن‌که خودشان برخوردار از مواهب عدیده‌ای هستند که از طرف بیگانگان برای آنها در نظر گرفته شده و قبحش را برای خودشان ریخته‌اند اما به هنرمندان متعهد می‌تازند که چرا جانب حکومت را می‌گیرد. انگار یک اصل مسلمی است که هنرمند مستقل در هر شرایطی باید با حاکمیت زاویه داشته باشد. این یک دروغ بزرگی است که به این آقایان باورانده‌اند. باید بگویند اگر هنرمندی تشخیص داده که حاکمیتش در جبهه حق و در مسیر درست قرار گرفته آیا باید برخلاف اعتقادات خودش حرف بزند تا مورد پسند کشورهای غربی باشد. این خودباختگی در برابر غرب متاسفانه ریشه‌دار است و برای درمان این درد باید چاره‌اندیشی شود و هنر می‌تواند یکی از ابزارهای بسیار اثرگذار در این حوزه باشد.

کمبودهای عیان

بپذیریم یا نپذیریم هنر ایرانی امروز با مخاطب داخلی و خارجی نمی‌تواند ارتباط برقرار کند و اصلی‌ترین دلیل آن را باید عقب‌ماندن نهادهای فرهنگی از هنرمندان دید. وقت آن است که راهکاری قابل دفاع طراحی کنیم و نقشه‌راهی بسازیم تا هنرمندی که تمام تلاشش را برای تحقق مسئولیت اصلی خود یعنی در تبیین صحیح رویدادها به کار می‌گیرد ثمره آن را ببینند. به‌طورمثال در هفته‌های اخیر اشعار بسیاری توسط شاعران برای همدردی و مظلومیت مردم فلسطین سروده و ارائه شده است، اما چرا این همه نهاد فرهنگی به فکر آن نیفتاده تا ترجمه‌ای از آنها تهیه و در رسانه انتشار دهد؛ کوچک‌ترین کاری که نهادهای فرهنگی باید به آن توجه جدی داشته باشند.

علی داوودی این انعکاس را بسیار ضعیف می‌داند و معتقد است متاسفانه حلقه مفقوده‌ای میان شعر و مخاطب وجود دارد که باید برای آن فکر کرد و نقشه راهی داشت. او می‌گوید: متاسفانه شعر مظلومانه‌ترین هنر در کشور است و با وجود قدمت، تاثیر و اهمیتی که در میان مردم دارد، جدی گرفته نشده است. شما به حوادث و رویدادهای داخلی و خارجی نگاه کنید، شاعران همیشه در خط مقدم همه بحران‌های اجتماعی هستند و حتی گاهی بیشتر از گروه‌های موظف اجتماعی انجام وظیفه می‌کنند. شعر از سال ۴۲ که صدای انقلاب به گوش رسید تا همین امروز، شاهد اشعار قابل دفاعی است اما سؤال اینجاست که این اشعار تولید، چقدر در میان مخاطبان منعکس می‌شود. شاعران وظیفه تبیین رویدادها را دارند و همواره وظیفه خود را به‌درستی انجام داده‌اند اما سؤال اینجاست که نظام فرهنگی ما چه کار کرده است. اشعار شعرای انقلابی در کجای جهان منتشر شده است؛ آیا یک بیت از استاد قیصر امین‌پور در جهان منتشر شده است. باور کنید یک بی‌معنایی و یک بی‌انگیزی وجود دارد و اگر برخی هنوز در شعر مقاومت ورود دارند به علت عرق و تعهد خودشان است. در کشورهای دیگر کارهای خیلی خوبی می‌شود اما آیا یک مسئول متعهد داشتیم که اشعار را ترجمه و در سطح جهان منتشر کند. ما در شعر انقلاب هزینه زیادی دادیم اما کجای جهان دیده شده است. در جهان فروغ را می‌شناسند، شاملو را می‌شناسند اما اخوان‌ثالث را که واکنش‌هایی به جنگ داشته به‌خوبی نمی‌شناسند.

وی با اشاره به این‌که وظیفه شاعر تولید درست و واقع‌بینانه شعر از یک حادثه است به حدی که بر مخاطب تاثیر بگذارد و او را با خود همراه سازد، گفت: شاعر در بحث انتشار آن هیچ تخصصی ندارد. فردوسی هم وقتی شاهنامه را نوشت، خودش آن را تکثیر نکرد. این وظیفه متولیان فرهنگی است که متاسفانه برنامه‌ای برای آن ندارد. البته نه تنها در شعر بلکه در سایر حوزه‌های مقاومت هم با این چالش روبه‌روییم، مثلا درخصوص داعش، ما بودیم که مبارزه کردیم و از جان مایه گذاشتیم اما در ابعاد جهانی چقدر این موضوع منعکس شد، چقدر درخصوص سردار سلیمانی، سردار همدانی و سایر دلاوران ایرانی برای مخاطب محتوا تولید و عرضه شد. حتی فیلم «به وقت شام» که با آن قدرت ساخته شد، حتی در کشورهای عربی دیده نشد. هنرمندان ما کم نگذاشتند و همه تلاش‌شان را کردند اما متولیان فرهنگی ما در مسیر انتشار درست، به‌موقع و گسترده ضعیف عمل می‌کنند. این موضوع در کشورهای دیگر این‌چنین نیست. باور کنید کوچک‌ترین اتفاق را سیستم فرهنگی جهان غرب به سرعت برجسته می‌کند. کشورهایی مثل کره‌جنوبی که ادبیان و هنر غنی ندارند در کنار ال جی و سامسونگ، حالا فرهنگ‌شان را جهانی کرده‌اند. جومونگ را بارها در کشور خودمان پخش کرده‌اند. مردم بیشتر از حماسه‌سازان ایرانی، جومونگ را که یک افسانه است، می‌شناسند و این ضعف است.

یکی از اضلاع، مفقود است

ضلع مفقوده مثلث نظام فرهنگی، هنر و مخاطب، در نگاه افشین علا نیز وجود دارد. او نیز معتقد است که با وجود جایگاه رفیع شعر و ادب فارسی اما در معرفی و تبلیغ آن دچار خلل هستیم.

افشین علا گفت: من بارها و بارها به مسئولان امر در حوزه‌های فرهنگی گفتم، نوشتم و خواهش کردم. ببینید مواجهه با دشمن به‌ویژه صهیونیست‌ها که دشمنان اصلی ما هستند فقط در خطوط دفاعی و نظامی تعریف نمی‌شود. امروز اسرائیلی‌ها زیر پای ما در کشورهای عربی مثل امارات، بحرین و... حضور دارند و با آنها ارتباط مستقیم برقرار کرده‌اند. اینها همان کسانی هستند که به شکل سنتی با اسرائیل دشمنی داشتند. وقتی آنها توانستند چنین پایگاه‌های فکری و فرهنگی زیر پاهای ما ایجاد کنند، فکر می‌کنید این اتفاق

مکث

افق نگاه‌مان را به سمت منطقه و جهان ببریم

افشین علا معتقد است: ما الان اکتفا کردیم به کارهای تبلیغاتی در درون نظام. این شعرهایی که سروده می‌شود و کارهایی که ساخته می‌شود مخاطبان محدودی در داخل دارد اما ما با یک جبهه وسیع از دشمنان در خارج از کشور مواجه هستیم و باید افق نگاه‌مان را به سمت منطقه و جهان ببریم. باید با همه مسلمان‌ها، اعراب، آزادیخواهان، قشرهای دانشگاهی و نخبه جهان غرب و شرق و در یک کلام با همه ملت‌ها و آیین‌ها گفت‌وگو و تعامل داشته باشیم. امروز در دنیا یک اکثریتی از کشورهای غربی این دروغ، این ظلم را جا انداخته‌اند که فلسطینی‌ها تروریست هستند و اسرائیلی‌ها مظلوم واقع شدند. از این طرف هم ملت‌های مسلمان و بیشتر از همه ایران تاکید دارد این دولت اشغالگر و فلسطین مظلوم است. دو جبهه رودرروی هم قرار گرفته‌اند. انگار این دعوا هرگز پایان ندارد، اما فراموش نکنیم ما یک منطقی در قضیه فلسطین داریم که روی آن کار نشده است و این را اولین بار رهبر معظم انقلاب سال‌ها پیش اعلام کردند و با صدای بلند فرمودند جمهوری اسلامی ایران هرگز داعیه این را ندارد که یهودی‌ها باید بمیرند یا به دریا ریخته شوند. ما با دین یهود مشکلی نداریم. جمهوری اسلامی ایران در خصوص فلسطین قائل به حذف ادیان الهی یا جنگ نیست بلکه پیشنهاد ما این است که تمام ساکنان این سرزمین که به زور رانده شدند از این کشور بیایند زندگی کنند. این حکومت جعلی است، دروغ است و با اشغال روی کار آمده است. این منطق کامل بینی است. در جهان معاصر کسی این منطق را ندارد، اما ما در این راستا قدمی برنداشتیم. همان‌طور که عنوان کردم قبح ایجاد رابطه با رژیم صهیونیستی بین اعراب ریخته شد. کل دنیا کنجکاو هستند ببینند در ایران چه می‌گذرد، اما در داخل افق نگاه محدود است و نقشه راه وجود ندارد. نهایت توقع از من دو بیت شعر است. این نگاه اثرگذار و فرهنگ‌ساز نیست و کمکی به انقلاب و نهضت اسلامی نمی‌کند. هرچقدر از هنرمندان توقع داشته باشیم تا متولیان فرهنگی جدی نگیرند و اصحاب هنر را طرف مشورت قرار ندهند توفیقی حاصل نخواهد شد. این یک انسجام و یک تفکری می‌خواهد، حمایتی می‌خواهد که مستلزم همه دستگاه‌ها و نهادهاست. برای بیان این مهم نیاز به یک نقشه راه داریم.

وزیر فرهنگ فیلیپین در موزه هنرهای معاصر

وزیر فرهنگ و رئیس کمیسیون ملی فرهنگ و هنر فیلیپین همراه معاون سفیر کشورشان از نمایشگاه طلایه‌داران خطه خط در موزه هنرهای معاصر تهران دیدن کردند. ویکتورینو ماپا مانالو. وزیر فرهنگ و رئیس کمیسیون ملی فرهنگ و هنر فیلیپین. به همراه معاون سفیر فلیپین در تهران از نمایشگاه «طلایه‌داران خطه خط» (مروری بر ۱۰۰ سال تحولات خوشنویسی ایران از دوره قاجار تا اوایل دهه ۵۰)، در موزه هنرهای معاصر تهران بازدید کردند. او در حاشیه این بازدید، آثار خوشنویسی ایرانی را هنری بسیار ظریف و زیبا توصیف کردند و سیر تحول آن از دوره قاجار تا دوران معاصر را به لحاظ زیبایی‌شناسی ستودند. وی گفت: مجموعه موزه هنرهای معاصر تهران دارای شاهکارهای بسیاری از هنرمندان هنر مدرن و معاصر جهان و غرب است که برخی از آنها به لحاظ مطالعات تاریخی هنر در زمره مهم‌ترین و تاثیرگذارترین آثار هنری هستند. او اعلام آمادگی کرد در آینده‌ای نزدیک امکان همکاری مشترک بین موزه‌های دو کشور محقق شود.

برپایی نمایشگاه چهارمین جایزه «عکس ۵»

دبیر چهارمین دوسالانه جشنواره جایزه بین‌المللی «عکس ۵» گفت: آثار این رویداد هنری آبان امسال در گالری مرتضی ممیز خانه هنرمندان به نمایش گذاشته می‌شود.

مهدی شادی‌زاده با اعلام این خبر اظهار کرد: دوسالانه جشنواره بین‌المللی جایزه عکس ۵ از ۲۶ آبان به‌مدت یک هفته در گالری مرتضی ممیز خانه هنرمندان برگزار می‌شود.

وی گفت: ما در دوره سوم این جشنواره بنا به دلایلی و شرایط پیش آمده در آن زمان نتوانستیم آثار دوره سوم را به نمایش بگذاریم در نتیجه در ابتدا با لیلی گلستان، رئیس شورای سیاستگذاری این جشنواره صحبت کردیم و در نتیجه تصمیم گرفتیم آثار دوره سوم و چهارم را در یک زمان و فضای مناسب به نمایش بگذاریم.

شادی‌زاده بیان کرد: این دوسالانه خیلی پربارتر از دوره‌های گذشته برگزار می‌شود زیرا آثار هنرمندان بسیاری از سراسر دنیا ازجمله ایران، آمریکای جنوبی، ژاپن، ترکیه، ایتالیا، هندوستان و... در این نمایشگاه نمایش داده می‌شود و ویدئوآرت‌های برگزیده به نمایش گذاشته خواهد شد.

«یوم الانتقام» منتشر شد

ابوذر روحی، مداح اهل‌بیت(ع) که با سرود «سلام فرمانده» شناخته می‌شود، با همکاری مرکز نهضت سازمان تبلیغات اسلامی، نماآهنگ «یوم‌الانتقام» را علیه جنایات رژیم صهیونیستی منتشر کرد. متن شعر این نماآهنگ که سروده مصطفی باغبانی است، به شرح زیر است:

مرحبا، لشکر حزب‌ا...
مرحبا، جَیشِ رسول‌ا...
سنصلی فی القدس، ان شا‌ا...
سنصلی فی القدس، ان شا‌ا...
ما آیه والتین و الزیتونیم، یا حیدر
ما عاشقان جنگ با صهیونیم، یا حیدر
ما در دو عالم با حسین معروفیم، یا حیدر
ما بچه‌های فکه و مجنونیم، یا حیدر...

